

děravé a potom špatně spravené, ačkoli koupila výrobek bezvadný a tuto bezvadnost si vymínila. Dovolání brojíc proti názoru, že spravované šaty nelze považovati za bezvadné, mylně uvádí, že znalci opak toho potvrdili, neboť znalci nic takového neuvedli, nýbrž prohlásili, že žádné vady na šatech, jim předložených, neshledali; že však šaty z látky, přestřižením na třech místech poškozené a potom špatně vyspravené, nejsou bezvadnými, je přec samozřejmým. Ze zjištění, že na šatech, žalované dodaných a od ní nepřijatých, byly prostřižené díry špatně zašity, a z okolnosti, že znalci na ohledaných šatech této vady neshledali, podává se úsudek, že na šatech, znalci ohledaných, jsou-li totožny se šaty, žalovanou odmítnutými, byly dodatečně provedeny další opravy a změny, jimiž dřívější vady byly opraveny a neznatelnými učiněny. Toto odstranění vad nebo jejich odstranitelnost nemá však významu, neboť žalobkyně ani netvrdila, že žalované dodala tyto šaty ve stavu, znalci shledaném. Žalovaná výslovně si vymínila bezvadnost výrobku a nebyla ve smyslu §§ 1413, 1061, 1047 obč. zák. povinna, aby místo bezvadného výrobku přijala jako smluvní plnění šaty z látky poškozené, tedy výrobek, jenž měl vady, odporující výslovné podmínce. Předpis § 932 obč. zák., jehož se žalobkyně nyní dovolává, nemá tu místa, protože týká se nároku ze správy, byla-li věc přejímatelem jako plnění přijata, což se v tomto případě nestalo. Když tvrdí žalovaná přijetí výrobku právem odmítla a tvrzení žalobkyně, že žalovaná slíbila šaty zaplatiti, nebylo dokázáno, není nárok na zaplacení šatů odůvodněn, ať si se smlouva posuzuje jako smlouva o dílo (§ 1167 obč. zák.), jak učinili soudové předchozí, či jako smlouva kupní, jak dovozuje dovolání.

Čís. 1320.

Sepsání inventáře není podstatnou náležitostí kupní smlouvy o věci hromadné.

Při koupi celého obchodu za jednotnou cenu jest pro výpočet abstraktní škody (čl. 355 obch. zák.) rozhodnou cena celku, nikoli jednotlivých součástí.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1921, Rv I 502/21.)

Žalobkyně koupila v březnu 1919 od žalované pražský závod papírnický, jak stojí a leží, s tím, že obchod bude předán teprve počátkem školního roku 1919, do kteréžto doby bude zásoba zboží stále normálně doplňována. Žalobkyně docházela pak do obchodu, aby se s ním seznámila, za kterýmžto účelem byla nucena bydleti v Praze. Když žalovaná, popírajíc platnost smlouvy, zdráhala se v umluvený čas obchod předati, domáhala se žalobkyně náhrady škody. Procesní soud první instance žalobě vyhověl, uznav důvod nároku; výši náhrady škody určil pak, slyšev znalce, dle § 273 c. ř. s. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Žalující koupila od žalované papírnický obchod, jak stojí a leží, t. j. se zásobami, zákazníky, pohledávkami, bez dluhů, s místnostmi obchodními, pokud dle stávajících zákonů mohla jimi disponovati ve stavu, jaký obchod ten při obchodování, jaké se na správného obchodníka sluší a patří, bude míti na počátku školního roku 1919, za 20.000 K, splatných při předání obchodu. Počátkem školního roku rozumí se, jak všeobecně

známo, začátek obecných a středních škol, t. j. zpravidla začátek září. Určeny tudíž předmět kupu, kupní cena a její splatnost. Vzhledem na označení předmětu kupu, jak stojí a leží, nezáleží na tom, že sirany si nevyminuly inventarisování obchodu ani při uzavření kupu ani při odevzdání obchodu. Důvěřivost žalující strany, že správně doplňován bude obchod žalovanou, byla tím odůvodněnější, že sama žalující stále ode dne kupu na dále do obchodu toho docházela a v něm pomáhala. Poněvadž, jak žalovaná doznává, po začátku školního roku 1919 předání papírnického obchodu odepřela, byla žalobkyně dle čl. 355 obch. zák. oprávněna žádati předání obchodu a náhradu škody pro opožděné předání anebo náhradu škody pro nepředání, aniž by jí nějakou dodatní lhůtu klu předání výslovně poskytla. Poskytovalať ostatní tím, že marně na předání naléhala, žalobkyně dosti dodatných lhůt k plnění, kdyby se za to míti mohlo, že nějakých bylo třeba. Co se tkne prvním soudem přisouzené náhrady za dochůzku do obchodu, pokládá odvolací soud vzhledem na okolnost, žalovanou doznanou, že žalobkyně do obchodu, o nějž jde, po celou dobu docházela, dle § 273 c. ř. s. vyměřené odškodné 10 K za stravu denně v Praze po 182 dnů vzhledem na vysoké nynější ceny potravin spíše za nepatrné. Co se tkne rozdílu v ceně obchodu v březnu a září 1919, jest také jeho výpočet, na důkazu znaleckém spočívající, správným, poněvadž obchod ani v čas kupu ani v čas, kdy odevzdán býti měl, nebyl inventarisován, avšak, jak znalci uznali, v září 1919 byl až přezásoben.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ani v příčině posouzení věci po stránce právní nelze k vývodům dovolání přisvědčiti, a pokud dovolání toliko poukazuje na vývody spisu odvolacího, není provedeno podle zákona (§ 506 c. ř. s.). Dovolání pokládá dokázané ujednání za neplatné pro jeho neúplnost, neurčitost a protismyslnost. Než předmětem smlouvy jest věc určitá, totiž papírnický závod žalované se zbožím a zařízením, jak stojí a leží, tedy věc hromadná, jež se pokládá za celek (§ 302 obč. zák.). Této náležité určitosti nepozbývá kupní smlouva ujednáním o době, kdy předmět smlouvy má býti odevzdán. Jak se má prodatel do té doby zachovati, jest ustanoveno v §§ 1061, 1047 obč. zák.; bylo-li v tom směru stranami umluveno něco odchylného, není tím dotčena platnost smlouvy. Pro posouzení platnosti smlouvy nemá tudíž významu, že podle úmluvy stran měla žalobkyně obchod až do odevzdání sama vésti, doplňovati a v normálním chodu udržovati. Rovněž okolností, že nebyl sepsán inventář, nestalo se ujednání to neúplným nebo neurčitým, neboť sepsání inventáře není podstatnou náležitostí smlouvy kupní o věci hromadné; nedostatek inventáře arci může stížit procesuální postavení strany, již by náleželo bříme důkazu, v kterém stavu, s kterými součástkami a s kterým příslušenstvím koupená věc měla býti odevzdána. Tato obtížnost důkazu není však důvodem, aby koupě věci hromadné pokládána byla za neplatnou, nebyl-li předmět smlouvy hned odevzdán nebo nebyl-li sepsán inventář. Proto také jest lichým tvrzení dovolání, že takové ujednání je protismyslné a nemožné, a lhostejno zůstává, zdali a jaký právní názor v té příčině znalci při svém výsledku snad projeví. Pokud však dovolání zároveň chce ukázati nepravděpodobnost tvrzené úmluvy, jsou jeho vývody jen nepřipustným brojením proti soud-

covskému přesvědčení, že taková úmluva souhlasnou vůlí stran skutečně byla uzavřena. Tato smlouva má náležitosti smlouvy kupní a vedlejší ujednání o době odevzdání a o mezitímním provozování závodu nepřičí se podstatě kupní smlouvy v celku; když tudíž žalovaná splnění smlouvy té bezdůvodně odepřela, jest nárok na náhradu škody pro neplnění podle čl. 355 obch. zák., pokud se týče §§ 1295, 1323 obč. zák. odůvodněn. Názor, dovoláním hájený, že předpis čl. 355 obch. zák. nelze vztahovati na věc hromadnou, v níž jsou obsaženy též neocenitelné imponderabilie, nemá v zákoně opory. Ta okolnost, že žalobkyně koupila celý papírnický závod se všemi jeho zásobami, zařízením a výhodami jako celek za jednotnou cenu kupní, nemá ostatně významu ani při uvažování o výši požadované škody, protože tu nejde o rozdíl v hodnotách jednotlivých součástí, nýbrž o rozdíl v hodnotách prodaného celku. V té příčině arci se tu jeví následek toho, že nebyl při smlouvě sepsán inventář, na základě jehož by byli znalci mohli přesně zjistiti stav závodu a výši přírůstku jeho hodnoty. Znalci zjistili podle faktur jen tolik, že v době uzavření smlouvy byl závod zásoben obvyklým papírnickým zbožím a že tu byl nějaký přírůstek hodnoty v době, kdy závod měl býti odevzdán, v důsledku čehož mohli tento přírůstek hodnoty stanovit jen přibližně. Důkaz o výši náhrady která žalobkyni přísluší, nedal se tedy provésti, ale znalecký náález a posudek přec jen mohl předchozím soudům sloužiti k tomu, aby na jeho základě určily výši škody ve smyslu § 273 c. ř. s. podle volného uvážení. Dovolání se ani nesnaží uvést konkrétní okolnosti, z kterých by se nesprávnost znaleckého posudku a nepřiměřenost přisouzené škody dala dovoditi, pročez ani v tom směru nemůže míti dovolání úspěchu. Pokud dovolání vytýká, že nebylo přihlíženo k tomu, že různé součástky prodaného obchodu podléhají různému přírůstku, jest na omylu, neboť znalci vzali i tyto okolnosti v úvahu a přibližné zvýšení hodnot odstupňovali.

Čís. 1321.

Nelze-li manželé přičítati k vině chorobu, nelze mu dávatí za vinu ani následky choroby (nepořádné vedení domácnosti).

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1921, Rv I 546/21.)

K manželově žalobě o rozvod manželství prohlásil procesní soud první stolice manželství rozvedeným z viny obou stran, shledav vinu manželčinu v tom, že jsouc již od r. 1913 stížena padoucníci, vedla následkem toho nepořádně domácnost. Odvolací soud vyloučil manželčinu vinu na rozvodu. Důvody: V první řadě náleží odvolacímu soudu zabývatí se otázkou, zdali první soud správně věc posoudil, shledav vinu na rozvodu manželství na straně žalované proto, že se o domácnost starala nepořádně, někdy vůbec nevařila, prádla neprala a dovozuje ze zjištění těch, že takovým životem ohroženy jsou dobré mravy rodiny. Odvolací soud tento právní názor soudu prvního sdíletí nemůže. První soud vycházející ze zjištění, že jest žalovaná již od roku 1913 stížena nevyléčitelnou nemocí padoucníci a že před ochuravěním domácnost řádně vedla a o ni pečlivě se starala, správně z toho dovodil, že nepořádné vedení